

CONCEPT

Vergadering

Vergaderdatum

Verslag vast te stellen
op:

Openbare vergadering van de Brede commissie ten behoeve van de begroting

Woensdag 2 november 2016 van 19.30 tot 22.45 uur in zaal 0239

24.11.2016

Voorzitter: de heer Van den Heuvel

Portefeuillehouders: burgemeester Van der Laan, wethouders de heer

Van der Burg, de heer Choho, de heer Kock, mevrouw Kukenheim, de heer
Litjens, mevrouw Ollongren en de heer Vliegenthart

Commissiegriffier: de heer Willems

Verslaglegging: mevrouw Van de Belt

Aanwezige commissieleden: de heer Bakker (D66), de heer Boomsma (CDA),
de heer Boutkan (PvdA), de heer Groot Wassink (GroenLinks), de heer Guldemond (D66),
mevrouw De Heer (PvdA), mevrouw Van Heijningen (PvdD), de heer Mbarki (PvdA),
de heer Peters (SP), mevrouw Poot (VVD) en mevrouw Roosma (GroenLinks)

Afwezige commissieleden:

Overige aanwezigen: de heer Bennink (Natuur- en Milieuteam Zuid), de heer
Dalhuisen (Wijkcentrum De Pijp), mevrouw Griffioen (Bewonersplatform Zuidas), de heer
Van Riel (WardFlow BV), mevrouw Van der Ven (Bewonersplatform De Pijp)

Algemeen

1.

Opening

De **VOORZITTER** opent de vergadering van de brede Raadscommissie Financiën die geheel in het kader staat van de begroting om 19.30 uur en hij heet iedereen welkom. Er is bericht van verhindering van wethouder Ivens, van de heer Groen (GroenLinks) en de heer Van Brug (PvdO).

2.

Mededelingen

-

3.

Vaststellen agenda

De vorige keer is ingestemd met het gevoegd behandelen van de agendapunten.
Zo gaat het deze vergadering ook.

De agenda wordt vastgesteld.

4.

Tkn-lijst

Mevrouw **VAN SOEST** agendeert graag voor de volgende commissievergadering het ene punt van de terkenisnamelijst, het voorstel voor financiering van het programma Doelgroepenvervoer in 2017-2018.

Concept Brede Raadscommissieverslag, 2 november 2016

De **VOORZITTER** verduidelijkt dat dit dan gebeurt in de commissie Financiën.

**5.
Opening inhoudelijk gedeelte**

**6.
Inspreekhalftuur publiek**

-

**7.
Actualiteiten en mededelingen**

-

**8.
Rondvraag**

Mevrouw **VAN HEIJNINGEN** zag dat wethouder Van der Burg op 24 november spreekt bij het European Epode Forum. Ze weet dat deze wethouder kritisch is op ongezonde voedingsbedrijven en ze hoort graag of hij die kritische geluiden daar ook laat horen.

Wethouder **VAN DER BURG** verzekert dat de PvdD na afloop trots op hem zal zijn als hij heeft gesproken.

Financiën

**9.
Instemmen met de budgettaire neutrale begrotingswijziging 2016 Nr. BD2016-015012**

en

**10.
De Begroting 2017 Nr. BD2016-015013**

en

**11.
Intrekken van de Verordening op de heffing en invordering van leges 2016 en vaststellen van de Verordening op de heffing en invordering van leges 2017 Nr. BD2016-015014**

en

**12.
In te stemmen met de begrotingswijziging naar aanleiding van het verdelvoorstel voor 7 miljoen euro bij de stadsdelen Nr. BD2016-015037**

De heer **DALHUISEN** spreekt in namens Wijkcentrum De Pijp. Hij is heel blij dat de raad de helft van de bezuinigingen van tafel heeft weten te krijgen. In die andere helft zit het Natuur- en Milieuteam (NMT) dat grote waardering geniet in de stad. Gisteren werd voor de zesde keer het streekdiner georganiseerd in het Hiltonhotel waar dan een fantastische uitwisseling plaatsvindt tussen allerlei projecten op het gebied van daken, gezonde voeding op scholen, binnenterreinen en hele mooie buurtprojecten. Daarin is het NMT een verbindende factor om bewoners te ondersteunen en dingen bij elkaar te brengen. Fantastisch werk. Het zou jammer zijn als het goede werk van het NMT verloren zou gaan. Het team vormt een mooie schakel tussen bewoners van de stad en

Concept Brede Raadscommissieverslag, 2 november 2016

ambtenaren. Hij spreekt de hoop uit dat de raad zich hard maakt om het NMT te behouden.

Mevrouw **VAN DER VEN** spreekt in namens Bewonersplatform De Pijp. Ruim een week geleden is het platform samen met het wijkcentrum een petitie gestart voor het behoud van het NMT in de wijk. Binnen een week heeft ze 988 handtekeningen verzameld, maar ze heeft lang niet iedereen kunnen bereiken. De petitie roept de gemeente op de subsidie voor het NMT niet stop te zetten, teneinde het NMT levensvatbaar te laten zijn. Het NMT doet heel veel coördinerend werk tussen bewoners, ondernemers en stadsdelen en dat dreigt nu weg te vallen. De bezuinigingen zullen juist deze bewoners en ondernemers van De Pijp zwaar treffen in een tijd waarin de sociale cohesie en leefbaarheid in de stad juist onder druk staan. Daarom zou daarin juist geïnvesteerd moeten worden. Ze verzoekt de raad van Amsterdam de geplande bezuiniging op het NMT en dus de mensen die wonen en werken in De Pijp niet uit te voeren. Ze biedt de burgemeester een petitie aan.

Desgevraagd geeft ze aan dat dit niet per se een keuze is van het stadsdeel. Het stadsdeel moet kiezen uit verschillende kwaden, maar dit is niet de juiste keuze. Dit maakt een einde aan de samenwerking tussen ondernemers en bewoners die worden gecoördineerd door het wijkcentrum.

De heer **VAN RIEL** spreekt in namens WardFlow BV. Het is zaak dat de stad actief op risico's anticipeert en het is daarom van belang om te komen tot een soort Deltawerken voor (stads)lichaam en geest en dus niet alleen te kijken naar financiën, maar ook naar hoe het staat met de stromen toerisme, goederenstromen en hoe Amsterdam haar gezicht laat zien en de stem van de mensen laat horen. Er is al een initiatief om invulling te geven aan de agenda van de stad naar aanleiding van het 750-jarig bestaan. Hij vraagt daarom de gemeenteraad de handschoen op te pakken om de innovaties in Nederland, alle technieken, te omarmen. Wie voelt zich geroepen om de innovatiebalans op te pakken?

De heer **GROOT WASSINK** pakt de handschoen op.

Mevrouw **GRIFFIOEN** spreekt in namens het Bewonersplatform Zuidas (BPZ) over de bezuiniging van stadsdeel Zuid van 2,3 miljoen euro. In Het Parool stond echter dat verdere bezuiniging, de zogenaamde tweede fase, waarschijnlijk niet nodig is. Al sinds 1998 is BPZ actief. Het verzamelt allerlei informatie over Zuidas en deelt die door middel van elektronische weekberichten met inmiddels 500 abonnees. Daarnaast organiseert BPZ regelmatig bijeenkomsten waarbij sprekers worden uitgenodigd en waar intensieve discussie mogelijk is. Stadsdeel Zuid heeft het belang van BPZ ingezien en eerder de subsidie structureel gemaakt: bestemd voor het opstellen en verzenden van de weekberichten, de website en de thema-avonden. De leden zijn allemaal vrijwilligers. In het bezuinigingsvoorstel van stadsdeel Zuid wordt de gehele subsidie nu geschrapt en dat betekent het einde van BPZ. Met die bezuiniging worden mensen getroffen die zich zo inzetten voor de stad. Een kwestie van penny wise, pound foolish. Ze verzoekt dan ook de bezuiniging niet te laten doorgaan. Desgevraagd geeft ze aan dat die bezuiniging in 2014 structureel werd gemaakt. Er was een soort garantie dat dit tot ten minste 2018 geregeld zou zijn.

De heer **BENNINK** spreekt namens 45 bewoners uit de Rivierenbuurt. Hij benadrukt het belang van het NMT: essentieel voor een groen en leefbaar Amsterdam-Zuid. Gewerkt wordt aan een bewonersinitiatief voor het opknappen van de Amstelkade, straatverlichting, straatmeubilair, groen. Met hulp van het NMT doen de bewoners alles zelf. Het NMT is essentieel in het meedenken en bijsturen op de bewonersbijeenkomsten. Zijn buurtproject is een van de ruim 70 medebeheerprojecten die momenteel door het NMT worden begeleid. Daarbij gaat het om ongeveer 3000 mensen die bij de projecten betrokken zijn, bij hun buurt betrokken zijn en op vrijwillige basis willen bijdragen aan de leefbaarheid in hun omgeving. Geen werkbudget voor het NMT betekent dat het bindmiddel voor al deze mensen verloren gaat. Wat stopt is ook het opleiden van

Concept Brede Raadscommissieverslag, 2 november 2016

tientallen natuurgidsen die nu rondleidingen verzorgen in diverse parken in Amsterdam, het helpen bij geveltuintjes, het beschermen van beschermde diersoorten in de stad, het opzetten van buurtmoestuinen, het voorkomen van bomenkap en het onderhouden van tuinen. Het NMT is broodnodig voor educatie, voor kinderen, voor sociale cohesie, voor groen en een fijne stad om in te leven. Hij hoopt dan ook op een wijs besluit van de raad.

De **VOORZITTER** bedankt de insprekers voor hun bijdrage.

De inhoudelijke behandeling start met de grootste oppositiepartij, vervolgens de grootste coalitiepartij, en zo verder. Dus PvdA, D66, GroenLinks, VVD, PvdD, SP, CDA, PvdO.

Mevrouw **DE HEER** is blij dat de bezuinigingen op de stadsdelen worden gehalveerd – maar dat moet dan nog wel worden aangenomen. De PvdA is pas echt tevreden als de hele bezuiniging van tafel is en daarvoor komt ze met een amendement samen met GroenLinks en het CDA. De noodzaak hiervan werd helemaal duidelijk tijdens de ontluisterende gesprekken met stadsdelen. Er ligt een stapeling van bezuinigingen. Men heeft nergens meer een potje. Iedere bezuiniging raakt nu direct de Amsterdammer. Bij Bestuur en Organisatie gaat het ook om herdenkingen of een bloemetje voor honderdjarigen of over veiligheid. Het proces is al eerder besproken. Er zijn steeds nieuwe opdrachten verstrekt aan bestuurscommissies. Soms was er maar een dag tijd om met een nieuw voorstel te komen. Helder is dat niets kan worden ingevoerd per 1 januari 2017 zonder frictiekosten als het gaat over langlopende subsidierelaties. Dat duurt namelijk een jaar. Veelal gaat het om personeel en dat vergt tijd. Geschatte frictiekosten bedragen 7 miljoen euro – precies het bedrag dat de bezuiniging moet opbrengen. Onbegrijpelijk is het dat stadsdeel Oost extra wordt aangeslagen. Daar zouden budgetten zijn die al hadden moeten worden uitgenomen. Die worden er nu van afgehaald en dat betekent een extra bezuiniging van 650.000 euro. Ze is dan wel benieuwd of dergelijke budgetten ook bij andere stadsdelen zitten. Anders is het niet eerlijk.

Mevrouw De Heer constateert dat de informatievoorziening aan de raad ontoereikend is. Het proces was weliswaar lastig, maar de raad heeft wel een motie ingediend. Per motie is gevraagd de consequenties in kaart te brengen en dat is dus niet gelukt. Ze moet nu informatie halen bij de DB's in de stadsdelen. Zo kan de raad haar controlerende taak en haar budgetrecht niet uitvoeren.

Ze bedankt voor het overzicht dat aangeeft waar Slagvaardige overheid neerslaat. Bij groen, RO en reiniging zou de bezuiniging pas in 2018 ingaan volgens wethouder Choho. In alle stukken staat echter 2017. Ze hoort dan graag waaruit dat jaar uitstel wordt gedekt. Ze hoort graag meer over de bezuinigingen waaraan personele consequenties zitten bij JZ, Communicatie, Dienstverlening, en of hiervoor adviesaanvragen bij de OR zijn gedaan.

Voor armoedebestrijding bij kinderen komt 100 miljoen euro extra. Dat is mooi. Er komt een groot bedrag naar Amsterdam en daarvoor komt de PvdA met een motie ter besteding van dat geld.

Mevrouw De Heer kondigt ook nog een motie/amendement op onderwijs aan en een motie op zorg – al eerder aangekondigd in de commissies.

De heer **BOUTKAN** brengt in herinnering dat er in verschillende gremia al veel gesproken is over drukte in de stad, over nationale en internationale bezoekers. Drukke in de stad legt ook druk op toezicht en handhaving en ook op reiniging. Dat betekent extra kosten. Daarvoor hebben de collega's Mbarki en Boomsma een amendement ingediend. Bij aantreding van dit college is de toeristenbelasting verlaagd naar 5%. Dat blijft in 2017 op hetzelfde percentage. De PvdA pleit ervoor die in 2017 te verhogen naar 6% en in 2018 naar 7%. Hij komt daarvoor met een amendement om de differentiatie ongedaan te maken. De wethouder heeft die differentiatie eerder onderbouwd, maar de PvdA is daardoor niet overtuigd. Kosten die de massale komst van toeristen met zich meebrengt, dienen te worden gefinancierd uit een hogere toeristenbelasting. Desgevraagd geeft hij aan dat de PvdA vraagtekens zet bij de wens om toeristen meer te spreiden over de stad. Het effect van de spreiding is op dit moment echt te gering. Er zou veel meer moeten gebeuren. De brief van de wethouder heeft de PvdA er niet van overtuigd dat het een

Concept Brede Raadscommissieverslag, 2 november 2016

goed instrument zou zijn.

Op dit moment loopt er een onderzoek naar de Vermakelijkheidsretributie voor de passagiersboten om die per 1 januari 2018 te gaan invoeren voor de passagiers van zowel zee- als riviercruise. Steeds meer passagiers doen Amsterdam aan. Hij zou graag een onderzoek zien om die Vermakelijkheidsretributie om te zetten in een toeristenbelasting. Overnachten op een boot zou net als bij reguliere hotelgasten om toeristenbelasting vragen. Daarvoor komt de heer Boutkan met een motie.

De heer **MBARKI** wijst op het ingediende amendement voor meer geld voor handhaving samen met het CDA. Het preadvies begrijpt hij, maar een paar dagen daarna kwam de VVD via de media met een plan voor hetzelfde bedrag, 3 miljoen euro. In de raad was consensus over het gegeven dat er meer geld bij moest. Het was dan toch chic geweest als de VVD even had gebeld om samen naar de dekking te kijken. Hij heeft dat amendement via de krant gezien. Het bedrag van 3 miljoen euro heeft de VVD nu overgenomen, maar als het gaat om handhaving komt er een bedrag van 2 miljoen euro terug. Een deel van het geld gaat naar de schoonmaak van smerige plekken en de aanpak van zwerfafval en verkeerd aangeboden afval. Hij hoort graag van de burgemeester of dit ook zijn prioriteiten zijn en of dit voorstel van de coalitie hem verder helpt.

De heer Mbarki heeft een motie ingediend over samenwerking in de Jeugdhulp over onderzoek in het domein om te kijken hoe een cultuuromslag kan worden bewerkstelligd. Het preadvies doet een voorstel om aan de slag te gaan met een pilot met huisartsen. Dat is te beperkt. De uitdagingen in de samenleving zijn veel groter dan alleen de huisartsen koppelen aan de OKT's. Hij verzoekt de wethouder nog een keer duiding te geven aan het preadvies.

De heer **GULDEMOND** bedankt het college voor de uitgebreide preadviezen op de eerder ingediende voorstellen. Heel nuttig. Op enkele zaken wordt een wijziging voorgesteld en dat zal D66 aandachtig bekijken.

De heer Guldemond beperkt zich vandaag tot het indienen van twee aanvullende voorstellen op de begroting. Het eerste voorstel betreft de taakstelling van de stadsdelen naar aanleiding van de vastgoedknoop. Namens vijf partijen mag hij een voorstel indienen om het tweede deel van de taakstelling, die tweede 7 miljoen euro, te annuleren. Eerder heeft hij aangegeven dat een aanvullende taakstelling van 14 miljoen euro op de stadsdelen met alle taakstellingen en uitdagingen die op de stadsdelen afkomen, wel heel groot is. Hij heeft het college toen opgeroepen enerzijds te kijken naar een groei van de taakstelling en anderzijds naar een verlaging van de taakstelling. Het college heeft aan beide opdrachten gehoor gegeven in financieel-technische zin. Wel is de taakstelling blijven staan om in aanloop naar de voorjaarsnota 2017 een tweede inventarisatieronde van 7 miljoen euro aan bezuinigingen te gaan doen. D66 ziet graag dat die taakstelling verdwijnt. Dat kan ook, want zelfs na dekking van die tweede 7 miljoen euro is er een sluitend meerjarenbeeld. De heer Guldemond heeft daarvoor een motie voor bij de begroting en een amendement voor bij de begrotingswijziging. D66 realiseert zich terdege dat er bij de Voorjaarsnota 2017 minder ruimte zal zijn voor zaken die ook belangrijk zijn zoals nominale compensatie of areaaluitbreiding. Hij heeft toen aangegeven dat voor D66 het beperken van de taakstelling voor de stadsdelen de hoogste prioriteit had. Voorts hoopt D66 de verhouding tussen stad en stadsdelen hiermee te versoepelen. Het hele proces van taakstellingen heeft tot wrijving geleid en dat is niet in het belang van de Amsterdammers. De ruimte die er nu ontstaat, kan worden aangewend om zich goed te concentreren op die taakstelling van de eerste 7 miljoen euro.

Desgevraagd geeft hij aan dat in de gesprekken met stadsdelen de oproep heeft gehoord dat stadsdelen ook niet uit de voeten kunnen met de eerste taakstelling van 7 miljoen euro, maar D66 moet ook haar eigen afwegingen maken. Een deel van de mensen gaat echt wel iets merken van die bezuinigingen. Vervelend, maar wel nodig. Uiteindelijk moeten er wel een goed, solide financieel beleid zijn en een sluitende begroting. Aanvankelijk stelde het college bij de voorjaarsnota een fifty-fiftyverdeling voor. Als het nu lukt om de taakstelling voor de stadsdelen te beperken tot die eerste 7 miljoen euro, dan is dat een verantwoorde verdeling van de taakstelling. Uitstel kost geld en dat

Concept Brede Raadscommissieverslag, 2 november 2016

moet dan toch elders worden gevonden. Daarvoor heeft hij nog geen voorstel gezien. Men is bereid het gesprek met het college aan te gaan, een constructieve dialoog om tot elkaar te komen. Hij heeft er vertrouwen in dat zowel aan de zijde van de bestuurscommissies als aan de zijde van het college een constructief gesprek mogelijk is als er nu duidelijkheid komt over die taakstelling. Hij is er nog niet van overtuigd dat het bedrag aan frictiekosten ook 7 miljoen euro gaat bedragen. Meer tijd kost meer geld. Hij deelt de mening niet dat de bezuiniging meer zou kosten dan die zou opbrengen. Het lijkt hem verstandig nu duidelijkheid te geven over wat nu de taakstelling is. Er ligt nu een voorstel om de bedragen op de verschillende programma's wat aan te passen. Maar er zijn ook budgetten bij de Centrale stad die misschien deels kunnen worden ingezet voor de dingen die in stadsdelen spelen. Het zou een hele mooie uitkomst zijn als daar een oplossing te vinden is.

De heer Guldemond heeft nog een tweede voorstel. D66 stelt graag voor samen met GroenLinks en de PvdD extra middelen beschikbaar te stellen voor groen in de buurt. Binnen de groengelden was daarvoor een deel gereserveerd, maar dat is inmiddels helemaal bestemd. Dat was kennelijk een groot succes. Groen in de buurt is belangrijk voor de leefbaarheid in de stad. Er zijn veel initiatieven van bewoners die bijdragen aan die leefbaarheid en het behoud van ecologie en natuurwaarde in de stad. Die initiatieven dragen bij aan het opnemen van regenwater na hevige regenval – zeker in de sterk versteende buurten. De dekking van zijn voorstel zit in de verlaging van de structurele dotatie aan de frictiekostenreserve.

Mevrouw **ROOSMA** is ook heel blij dat er uiteindelijk een meerderheid van de raad is die inziet dat die tweede 7 miljoen euro bezuiniging op de stadsdelen geen goed idee is. Ze is blij dat die bezuiniging volgende week wordt geschrapt. Ze had het college nog willen vragen waarom dat bedrag nodig was, omdat het al wel werd gedekt in de begroting, maar die vraag is nu overbodig geworden. GroenLinks vindt wel dat die eerste bezuiniging van 7 miljoen euro echt van tafel moet. Ze is erg geschrokken van de gesprekken met stadsdelen. De suggestie was gedaan dat het allemaal best kon, want het ging om slechts 1% van het budget. De bespreking kort voor deze vergadering heeft duidelijk gemaakt dat dat helemaal niet het geval is. Er zijn veel niet te beïnvloeden budgetten. Een onevenredig deel daarvan komt bij het sociaal domein terecht. Ze vindt het onterecht dat schoon, heel en veilig wel is uitgezonderd, maar het sociaal domein niet. Dat raakt thuismaaltijden, welzijn, buurtactiviteiten en dat zou niemand moeten willen.

Dan de oplossing. Het proces is moeilijk verlopen. Er is veel frictie geweest. Mevrouw Roosma zou een deel van het proces graag opnieuw en dan goed doen – ook omdat er zo veel frictiekosten mee gepaard gaan. Subsidies kunnen niet meer worden opgezegd; mensen moeten worden ontslagen. Meer tijd zou helpen. In de raadsvoordracht komt een verdeling over de budgetten over de verschillende programma's. Ze hoort graag hoe vast die verdeling is.

In de krant zijn veel voorstellen vanuit de coalitie voorbijgekomen. GroenLinks is blij dat de eigen bijdragen in de zorg worden verlaagd en dat daarvoor een amendement komt met een meerderheid. 3 miljoen euro bij Handhaving betekent wel een bezuiniging op nominale compensatie materieel, dus eigenlijk opnieuw een bezuiniging op de organisatie na Slagvaardige overheid, na Inkoop bezuinigingen, na de Gap. Kan dat wel, college? Ze hoort graag wat dat betekent voor de organisatie.

Het rapport van de ACAM heeft helder gemaakt dat er een fout is gemaakt bij het opdrachtgeversbudget van 44,5 miljoen euro bij de voorjaarsnota. Ze ontvangt graag dat onderzoeksrapport van de ACAM.

Over de verkoop van vastgoed en de structurele impact daarvan heeft ze een vraag gesteld aan wethouder Litjens, maar daarop heeft ze nog geen antwoord gezien.

GroenLinks heeft een aantal gewijzigde moties. Bij Jeugdzorg gaat het om een technische wijziging over een half miljoen euro investeringsbudget. Ze dient ook een nieuwe motie in, want de fractie is erg geschrokken van de ontstane wachtlijsten bij Jeugdzorg. Het is goed dat er 4,5 miljoen euro uit het fonds komt om de wachtlijsten weg te werken, maar dat fonds is volgend jaar weg. In het coalitieakkoord is 40 miljoen euro uitgetrokken voor onderwijs, maar er zijn geen extra middelen voor Jeugdzorg en dat is opmerkelijk. Juist daar is het hard nodig. GroenLinks stelt voor 2,5 miljoen euro vanuit het

Concept Brede Raadscommissieverslag, 2 november 2016

onderwijsbudget over te hevelen naar het Jeugdzorgdomein om die wachtlijsten structureel weg te werken. Mevrouw Roosma komt ook met een gewijzigd voorstel voor preventieve zorg. Ze is heel blij met het preadvies van de wethouder. Bij de dekking komt ze er wel uit. Ze heeft twee verschillende moties – de keuze is straks aan de wethouder.

Een aantal voorstellen voor het indexeren van de parkeertarieven is helaas allemaal afgewezen. Dat is toch wel gek gezien de toegenomen drukte in de stad. Ze hoort graag waarom het college die tarieven dan toch niet wil indexeren.

Ze heeft ook nog een vraag namens collega Nuijens over de ecologische structuur die negatief is gepreadviseerd. De dekking zou niet goed zijn. Ze hoort dan nog graag of dat echt ligt aan de dekking en niet aan de wens om juist te investeren in die ecologische structuur in de Brettenzone.

De heer **GROOT WASSINK** komt met een gewijzigd voorstel op de motie die betrekking heeft op de motie Vreemdelingen. Het zal zich meer richten op de 24-uursopvang van kwetsbare mensen die nu in de BBB zitten. Het lijkt hem goed met de burgemeester te bekijken of ze nader tot elkaar kunnen komen.

Mevrouw **POOT** is blij dat iedereen zo ontzettend benieuwd is naar de amendementen rond handhaving. Zij wil drie amendementen indienen die alle drie te maken hebben met het gegeven dat Amsterdam groeit en steeds drukker wordt. Groei brengt mooie dingen met zich mee, maar uiteraard leidt het ook tot meer rommel op straat en meer onveiligheid. Samen met de SP en D66 wil de VVD daaraan een einde maken en daarvoor zet ze 3,2 miljoen euro structureel geld in. Dat is ook gelijk het grote verschil met het eerder gedane voorstel. Dit bedrag is structureel.

De heer **MBARKI** ziet dat de VVD nu net doet alsof ze dit allemaal heeft bedacht. Alles wat de VVD nu opsomt, daar was de raad al achter gekomen in de commissie AZ. Het is niet nieuw. Sterker nog, of het nu structureel is of niet, de raad was er al achter dat er geld bij moest. Het geld dat nu naar voren wordt geschoven, is niet alleen voor handhaving binnen AZ, maar dat gaat ook over andere domeinen. Feitelijk komt er dus geen 3,2 miljoen euro voor handhaving bij, maar veel minder. Bovendien is het logisch dat de vervuiler betaalt zoals de PvdA voorstelt in plaats van de nominale compensatie in te zetten.

Mevrouw **POOT** verzekert dat in haar amendementen te zien is dat het drukker wordt en dat er drie elementen zijn die financiële inzet vergen. Er ligt nu voor de derde keer een voorstel tot verhoging van de toeristenbelasting van de PvdA. Dat wil de VVD niet zolang er op een ander punt nog ruimte zit in de begroting. De PvdA doet alsof het de toeristen zijn die zo veel troep maken, maar het zijn ook echt de gewone Amsterdammers die dat veroorzaken. De VVD vindt dat er meer moet worden schoongemaakt, maar ze vindt ook dat er meer en betere handhaving moet komen op zaken als zwerfvuil, foutief aangeboden vuil, fietswrakken, scooterwrakken of welke objecten dan ook in de openbare ruimte.

De heer **MBARKI** hoort mevrouw Poot niets nieuws zeggen. De VVD heeft eerder zelf gezegd dat de groei van het toerisme zorgt voor meer vervuiling. Dat maakte het voor de PvdA dus heel logisch om de vervuiler te laten betalen. Het klopt dat er veel zwerfafval en ander afval in de stad ligt, maar ook daarop is een bezuiniging geweest. Dat is niets nieuws en daaraan heeft het college van de VVD bijgedragen. De VVD gaat nu repareren wat in het begin niet goed is gegaan. Hij wijst op de afspraak dat er 3 miljoen euro nodig is voor handhaving. De burgemeester gaat over de prioriteiten. Hij hoort graag of de VVD het de komende tijd niet meer gaat hebben over prioriteiten in de commissie AZ. Het geld wordt nu geoormerkt.

Mevrouw **POOT** verbaast zich heel erg over de reactie van de heer Mbarki. Raadsleden gaan zelf over hoe ze denken dat geld moet worden besteed. Schoon, handhaving op zwerfvuil, maar ook haar derde punt, handhaving op straatintimidatie, dat zijn de punten waarvoor de VVD aandacht wil hebben. Ze hoopt dat de PvdA dit voorstel

Concept Brede Raadscommissieverslag, 2 november 2016

ook gaat steunen om met elkaar een halt toe te roepen aan deze zaken.

De heer **MBARKI** begrijpt niet waarom de VVD het voorstel van de PvdA niet steunt. De raad faciliteert het college. Hij heeft nog niet gehoord of de VVD nu in de commissie AZ niet meer met andere prioriteiten komt gezien de nu gemaakte keuze.

Mevrouw **POOT** stelt voor 3,2 miljoen euro structureel vrij te maken voor de aanpak van een aantal problemen die iedereen in deze stad ziet. Dat doet niets af aan andere prioriteiten en zaken die mogelijk nog gaan spelen.

De heer **BOOMSMA** is verbaasd over de vraag van de VVD hoever de PvdA wil gaan met de toeristenbelasting. De coalitie van de VVD heeft al besloten in 2018 de toeristenbelasting naar 6% te verhogen. Het gaat nu alleen om het voorstel dat een jaar naar voren te halen. Dat geld is elders heel hard nodig.

Mevrouw **POOT** licht toe dat het coalitievoorstel aangeeft dat die toeristenbelasting gedifferentieerd moet worden om te proberen de spreiding op gang te brengen naar de randen van het centrum en de randen van de stad. Daar stelt ze juist ook een verlaging van de toeristenbelasting voor en in het centrum een verhoging. Het andere voorstel om het volgend jaar overal te verhogen vindt de VVD onverstandig.

De heer **BOOMSMA** wil best met een voorstel komen om in het gebied dat de VVD voor ogen heeft voor de verhoging naar 6% dat alvast volgend jaar te laten ingaan. Dat levert 80% van hetzelfde bedrag op. Hij hoort graag of de VVD dat zou kunnen steunen.

Mevrouw **POOT** zal dat niet steunen. De VVD wil de 3,2 miljoen euro dekken uit de nominale prijscompensatie materieel. Ieder jaar moet worden bekeken of zaken niet slimmer, efficiënter of anders kunnen worden aangepakt en dat betekent dat een nominale prijscompensatie helemaal niet zo nodig is.

Dan vindt mevrouw **ROOSMA** het toch wel heel vreemd dat de VVD aan de ene kant zegt dat de stad schoon moet zijn, waarbij ze cadeautjes geeft als het gaat om lastenverlichting, en aan de andere kant moet er voor handhaving 3,2 miljoen euro komen waaronder de organisatie leidt. Afvalsubsidie past niet bij een partij die schoon zo belangrijk vindt.

Mevrouw **POOT** vindt dat heel plausibel. De VVD vindt lastenverlichting ook belangrijk. De VVD vindt dat Amsterdammers zo veel mogelijk de regie moeten hebben over hun eigen portemonnee en daarom wil ze juist op deze portefeuille een lastenverlaging. En de VVD denkt dat het efficiënter kan. En de VVD vindt dat er veel meer moet worden gehandhaafd op straatvuil en straatvuig. Bij de 15 miljoen euro ging het echt om een structurele lastenverlaging en niet om een bezuiniging op afval ophalen.

Mevrouw **VAN SOEST** wijst erop dat er niet alleen overlast wordt ervaren van alle rommel, maar ook van de vele toeristen. Toeristen naar de buitenrand van de stad leiden gaat niet lukken: ze komen niet voor de molen in Sloten, maar voor de Amsterdamse binnenstad. Verhoging van de toeristenbelasting is dan echt een heel goed middel. Een stokpaardje van de VVD is altijd de veiligheid en daarover hoort ze niets.

Mevrouw **POOT** legt uit dat de overlast van toeristen wordt aangepakt en daarvoor maakt de VVD 3,2 miljoen euro vrij. Het zijn echter niet alleen de toeristen die overlast geven, het zijn ook Amsterdammers die ongewenst gedrag vertonen. De VVD komt met drie amendementen; één amendement gaat over structureel 1,2 miljoen euro voor schoonmaak in de stad; 1 miljoen euro structureel voor handhaving zwerfvuil, fout aangeboden vuil, fiets- en scooterwrakken en 1 miljoen euro voor de aanpak van straatintimidatie, jeugdbendes, geweld.

Ze dient een raadsbreed gesteunde motie in voor een onderzoek door de

Concept Brede Raadscommissieverslag, 2 november 2016

Rekenkamer naar de impact van het armoedebeleid. Het college geeft aan bijlesvouchers als ondersteuning van het beleid te beschouwen, dus dan wil ze wel zien dat het college hieraan daadwerkelijk uitvoering geeft. Er volgt nog een gewijzigd amendement over deeltijdwerken in de begroting. Ze dient een aantal gewijzigde moties als nieuwe moties in en daarbij gaat het om 1260, 1284, 1285 en 1311, en ze dient nog een nieuwe motie in.

Mevrouw **VAN HEIJNINGEN** vraagt wat meer duiding op de preadviezen van haar moties. Motie 1321, Cultuurkorting voor Amsterdammers. De vorige keer is uitgelegd wat de intentie is, namelijk dat de subsidie ten goede komt aan de Amsterdammers en niet per se aan mensen die van buiten de stad komen. Kortingstarieven hanteren voor Amsterdammers zou extra geld kosten waarvoor geen dekking is. De intentie was juist dat het geen extra geld kost, maar het geld dat al naar de instellingen gaat, dat geld moet ten gunste van de Amsterdammers komen. De PvdD beraadt zich nog op herformulering van die motie. Motie 1322 over de vuurwerkshow kreeg in het preadvies de reactie dat verder bezuinigen op City Marketing onhaalbaar wordt geacht. Dat vergt een nadere toelichting. Als verder bezuinigen onmogelijk is, wil het college misschien overwegen de activiteiten van Amsterdam City Marketing op een andere wijze in te vullen en zich te richten op marketing van andere steden in het land. Motie 1324, Vergroening. Het preadvies is interessant, want het college raadt een harde maatregel om kwantitatief groen te compenseren af, maar er is wel een toenemende gebruikersdruk op groen in de stad. De PvdD is blij met het initiatief van D66 om toch meer geld vrij te maken voor groen in de stad om zo ook het NMT in Zuid overeind te houden. Een grotere gebruikersdruk vraagt in feite om meer groen. Motie 1330, Meerjarenprioriteit dierenwelzijn. Ze heeft voorgesteld de zin te schrappen dat na 2018 de meerjarige incidentele prioriteit dierenwelzijn van 1 miljoen euro vervalst. Het preadvies geeft aan dat dit voorstel lijkt te beogen dat na 2018 jaarlijks 1 miljoen euro voor dierenwelzijn beschikbaar zal zijn. Als er geen financiële consequenties aan kleven begrijpt ze dit negatieve preadvies niet.

De heer **PETERS** heeft vier gewijzigde moties en één nieuwe motie die mevrouw Roosma zojuist heeft aangekondigd. In de vorige commissievergadering is uitgebreid gesproken over de bezuinigingen bij de stadsdelen en toen is de heer Peters heel kritisch geweest op het proces. Dat staat nog steeds overeind. Hij deelt een aantal vragen van mevrouw Roosma en mevrouw Van Soest, dus hij is benieuwd naar die antwoorden. De SP wil niets veranderen aan de keuzes.

Mevrouw **DE HEER** is benieuwd of de SP anders is gaan denken over de potten met geld die bij de stadsdelen zouden zitten en waar nog best wat verspilling zat.

De heer **PETERS** heeft geconstateerd dat er sprake is van grote verschillen bij de verschillende stadsdelen. Hij kent echt stadsdelen waar de potten zeker leeg zijn. Hij krijgt graag de toezegging van de wethouder Financiën dat er verstandig wordt omgegaan met de uitgangspunten die nu op papier staan. Dus niet doordrukken wat heel duidelijk niet kan. In Noord wordt bijvoorbeeld meer bezuinigd en als dat een overschrijding wordt aan het einde van het jaar, heeft het college weer een probleem.

Mevrouw **ROOSMA** wijst erop dat de raad straks een voordracht aanneemt die dit vastzet. Zij heeft er niet zo veel vertrouwen meer in dat er verstandig mee omgegaan wordt en juist daarom is er vanuit de raad iets nodig om zaken uit te stellen of het proces opnieuw te doorlopen. Ze is benieuwd wat de heer Peters daarvan vindt.

De heer **PETERS** zou een dergelijk voorstel niet steunen, want dat betekent dat er nu direct dekking moet worden gevonden en die dekking ziet hij nu niet.

De gewijzigde moties gaan over cultuureducatie, het verhogen van ambities voor P & R, trapliften en LHBT'ers. De nieuwe motie gaat over verlaging van de eigen bijdrage Wmo. Beter laat dan nooit. Over de motie inzake de vouchers voor onderwijsbijles hoort hij graag hoe het college denkt te voorkomen dat er allerlei commerciële huiswerkbegeleidingsbureautjes uit de grond schieten die geld opslokken, terwijl

Concept Brede Raadscommissieverslag, 2 november 2016

onderwijs toch een publieke taak is. De SP vindt gratis en toegankelijke huiswerkbegeleiding voor iedereen beter. Het zou dus eigenlijk bij het onderwijs moeten worden ondergebracht. Over de motie inzake de vervuiler betaalt bij cruisevaart stelt hij schone cruisevaart voor en het ontmoedigen van de vervuilende cruisevaart in het strategisch plan op te nemen. Hij hoort graag of hij daarvoor de motie moet wijzigen.

De heer **BOOMSMA** ziet veel zaken in de begroting waarmee het CDA best blij is. Dat geldt ook voor de nieuwe voorstellen van de coalitie bijvoorbeeld over extra handhaving. Als dekking wordt nu de nominale compensatie aangedragen, maar het college gaf eerder bij de voorjaarsnota aan de stelposten op niveau te brengen, maar daartoe geen aanzet te geven gezien de preciaire financiële situatie. Hij is dan wel heel benieuwd naar het preadvies op deze motie. Hij is benieuwd in hoeverre hiermee aan de prioriteiten ten aanzien van handhaving kan worden voldaan. Eerder is een nachtwacht voorgesteld voor structureel toezicht in delen van de stad waar 's nachts veel overlast is. Dat vindt het CDA nog steeds een heel goed idee vanwege de preventieve werking die ze hiervan verwacht. Over de dekking bestond enige scepsis en de heer Boomsma dient een gewijzigde versie in. Over de toeristenbelasting heeft de heer Boomsma een technische vraag. Als naast een percentage ook nog een minimumbedrag wordt toegevoegd, zou hij dat willen overwegen. Over de bezuinigingen op de stadsdelen heeft hij al aangegeven dat de vorm op dat moment een onnodige aantasting van het sociale weefsel van de stad leek. Hij kan nu niet zo snel beoordelen of de wijzigingen die de coalitie nu aanbrengt, voldoende zijn. Het proces is natuurlijk helemaal niet goed verlopen. Er is eindeloos onderhandeld met de stadsdelen over heel pijnlijke voorstellen en nu is het toch niet duidelijk meer waarover de raad gaat besluiten. Kan bijvoorbeeld met het gewijzigde coalitieamendement het landje van de kinderboerderij in Nieuw-West, waarin net een half miljoen euro is geïnvesteerd, worden gered als er nu geen exploitatiesubsidie komt door een e-mailfout? Hij wil de bezuiniging nu uitstellen en opnieuw het constructieve gesprek aangaan. Dan kan bij de voorjaarsnota misschien een deel van de bezuiniging doorgaan en een ander deel komen te vervallen. In de vorige commissievergadering heeft de heer Boomsma al aangegeven dat het stellen van nadere criteria op een zeer late datum eigenlijk raakt aan het budgetrecht van de raad. Daarop krijgt hij graag een reactie van de wethouder.

De heer **GULDEMOND** vraagt of de dekking dan moet komen uit een verhoging van de toeristenbelasting. Het lijkt nu alsof de heer Boomsma vindt dat het college niet gewoon een voorstel mag doen. Het college doet nu een voorstel om de taakstelling in te vullen en dan zou daarover het gesprek moeten gaan.

Volgens de heer **BOOMSMA** kan het college uiteraard een voorstel doen en dat is ook gebeurd. Prima. Bij de voorjaarsnota heeft een meerderheid van de raad echter de opdracht gegeven om een bepaalde bezuiniging door te voeren in overleg met de stadsdelen en het geeft geen pas daaraan op veel later datum een heel politiek, beleidsinhoudelijk criterium toe te voegen.

De heer **GULDEMOND** meent dat dit ook zou kunnen worden gezien als bestuurlijke slagkracht van het college, rekening houdend met wat de raad als opdracht heeft meegegeven.

De heer **BOOMSMA** constateert dat het op deze wijze een heel schimmig proces wordt. Het college houdt met sommige wensen wel maar met andere wensen toch weer geen rekening. Het is een veel gezonder proces aanvullende criteria voor de uitvoeringsagenda gewoon met elkaar te bespreken. Dat had wellicht een deel van de frictie kunnen voorkomen. Het is uiteindelijk toch de raad die de kaders vaststelt.

Hij vervolgt dat in Stadsdeel Zuid-Oost is gesproken over de najaarsnota en de extra tegenvallers. Er is daar 5,3 miljoen euro meer uitgegeven dan er was. Hij hoort graag hoe de wethouder daarmee omgaat en hoe dat bij andere stadsdelen zit.

De heer Boomsma bedankt voor alle positieve preadviezen. In een aantal gevallen zal het CDA een gewijzigde versie indienen. Dat gebeurt bij de motie over de

Concept Brede Raadscommissieverslag, 2 november 2016

nachtwacht. Bij motie 1237 over de uittocht van jonge gezinnen zegt het college dat het die trend moeilijk kan sturen en dat de woonbehoefte al tweejaarlijks wordt onderzocht. Het gaat het CDA echter niet om de behoefte van de mensen die er nu wonen, maar om wat de redenen zijn voor het feit dat mensen verhuizen. Hij heeft een aangepast voorstel om dat te onderzoeken. Over motie 1241 inzake de mantelzorg past hij de motie aan naar aanleiding van het preadvies. Over motie 1312, Erfpacht buiten de gemeentegrenzen, heeft het college eveneens een zinnige aanvulling gedaan.

Mevrouw **VAN SOEST** komt terug op de drukte in de stad. De PvdO heeft daarvoor een tienpuntenplan met tien moties. Die dient ze nu in. Ze vraagt aandacht voor toiletten in de openbare ruimte en vrijstelling van betaling als het ouderen betreft; ze vraagt aandacht voor de problemen met fietsen in de binnenstad in de vorm van fietsgarages, bijvoorbeeld onder het Rembrandtplein. De PvdO wil graag de politiewijkposten terug in de wijk en de mogelijkheid om thuis aangifte te doen. Bij het opheffen van tramhaltes geldt een criterium van 800 m, maar er zijn ouderen die die afstand niet meer kunnen overbruggen. Aan een aantal moties wordt nog gewerkt en die komen in de raad. Ze pleit er nog wel voor om de bezuinigingsoperaties voor de stadsdelen nog even uit te stellen om te heroverwegen of die wel op deze manier moeten doorgaan.

De **VOORZITTER** begrijpt dat het college even tijd nodig heeft om zich te beraden op de vele vragen en hij schorst de vergadering voor 10 minuten.

De **VOORZITTER** heropent de vergadering. Het woord is allereerst aan de burgemeester.

Burgemeester **VAN DER LAAN** hoorde de heer Mbarki en de heer Boomsma in verschillende bewoordingen hetzelfde vragen: of het voorstel van de coalitie helpt bij de handhaving en of de coalitiemotie voldoende was in relatie tot het amendement dat beide heren hebben ingediend. Hij is al heel blij met het bedrag van 1 miljoen euro dat de coalitie voorstelt. 3 miljoen euro zou nog mooier zijn, want er valt wel wat te handhaven. Er is nu zo veel aan de hand dat hij met het college op een andere manier gaat kijken naar de komende voorjaarsnota en wat er allemaal moet gebeuren. Belangrijk is dat de coalitiemotie een meerderheid heeft. Dat geldt dus zeker. In de motie van de oppositie lijkt het of daar iets meer wordt vastgelegd op de doelen. De motie Nachtwacht wacht de burgemeester af net als de tien moties die de PvdO heeft aangekondigd. Dat geldt ook voor de gewijzigde motie over de vreemdelingen.

Wethouder **KOCK** schetst kort de afwegingen van het college die het bij de voorjaarsnota heeft gedaan en later in deze begroting de invulling daarvan. Die voorjaarsnota was een buitengewoon lastige exercitie omdat er forse tegenvallers in zaten en grote wensen. Een van de grote tegenvallers was dat compensatie nominaal te bieden aan deze organisatie niet mogelijk was. Dat gaat in feite gewoon om een inflatiecorrectie. Het college was blij dat, mede op verzoek van een groot deel van de raad, wel te hebben kunnen doen bij de begroting. Dat is voor loon helemaal gedaan, voor materieel voor de helft en het college heeft dat zo consequent mogelijk gedaan tussen partijen buiten de gemeente en binnen de gemeente zelf. Aan dat voorstel houdt het college dan ook vast. Amsterdam moet doen wat alle andere grote gemeenten ook doen, namelijk nominale compensatie standaard in haar begroting hebben in meer of mindere mate. Dan valt altijd te bezien of er vanwege efficiëncyslagen geld vrij kan vallen.

Mevrouw **ROOSMA** begrijpt dat de wethouder kritisch is op het amendement dat onder naam van mevrouw Poot wordt ingediend, maar ze is benieuwd naar de impact op de organisatie. Slagvaardige overheid was al moeilijk; inkoop was eigenlijk niet haalbaar. Ze vreest dat zich volgend jaar weer enorme tekorten voordoen.

Wethouder **KOCK** heeft iets gezegd over de dekking. Daar gaat hij over. Het college adviseert dit niet te doen, juist omdat de gemeente al drie jaar geen compensatie

Concept Brede Raadscommissieverslag, 2 november 2016

nominaal heeft gegeven vanwege de hoge spanning waaronder de organisatie staat. Deze compensatie nominaal zal ook weer voor een flink deel – misschien wel 1 miljoen van de 3 miljoen euro – terugkomen naar stadsdelen. Ook om die reden is dat niet verstandig. Het op orde brengen van de financiën is niet alleen een kwestie van de boekhouding goed inrichten. Het is ook een kwestie van een degelijke begroting.

Mevrouw **POOT** vraagt zich dan af waarom het nu niet verstandig is en waarom het bij de voorjaarsnota wel verstandig was. Toen was er namelijk geen enkele nominale compensatie en daar heeft de wethouder toen uitgebreid voor gepleit.

Wethouder **KOCK** verduidelijkt dat dit niet klopt. Het college heeft bij de voorjaarsnota aangegeven compensatie nominaal, om al die redenen die hij net heeft opgesomd, belangrijk te vinden voor de jaarcijfers 2017, maar ook voor de jaarschijven op middellange termijn. Toen heeft het college ook al gezegd dat dat heel belangrijk was, maar wat niet kan, kan niet. Het college heeft toen wel gezegd zijn uiterste best te doen en dat is gelukt bij de begroting. Het is jammer dat dat dan nu voor 60% ongedaan wordt gemaakt.

Er is een frictiepot en daarover wordt aan de raad gerapporteerd in de p&c-producten. Daar zit een bedrag in en telkens wordt bij een p&c-product geprojecteerd wat er de komende jaren uitgaat. Organisatieonderdelen kunnen daarop een beroep doen. Dat kan bij de jaarrekening. Alleen dan, want je moet het hele jaar je best doen te voorkomen dat er frictiekosten ontstaan en dat taakstellingen dus worden gerealiseerd. Lukt dat niet, dan wordt dat kritisch beoordeeld en dan is achteraf een deel van de dekking, van de taakstelling die niet is gerealiseerd, te dekken uit de frictiepot. Dan is er geen tekort. Zo gaat het ook bij de stadsdelen. Stadsdelen gaan aan de slag met de eerste 7 miljoen euro waarvoor een zeer gedetailleerd voorstel naar de raad is gegaan. Na een jaar wordt gekeken – als dat niet helemaal is gerealiseerd – of daaruit frictiekosten betaald kunnen worden. Je kunt niet a priori zeggen een bepaald bedrag te dekken uit de frictiekosten. Dan zijn het immers geen frictiekosten meer, dan is het gewoon een dekking van een taakstelling die niet is ingevuld.

Mevrouw **ROOSMA** denkt dat het wel kan, want als nu al bekend is dat bepaalde frictiekosten gaan ontstaan die wel worden voorkomen als de bezuinigingen worden uitgesteld, dan kan de frictiekostenpot worden ingezet ter dekking van uitstel van een aantal bezuinigingen. Dan heeft de raad tijd het proces nog een keer goed te doorlopen om achteraf frictiekosten te voorkomen. Het voordeel daarvan is dat het proces goed wordt doorlopen.

Wethouder **KOCK** begrijpt dat dit voorstel veronderstelt dat frictiekosten dan kunnen worden vermeden. Dat hoeft niet waar te zijn, want frictiekosten hebben ook sterk te maken met kosten die er altijd zijn bij een reorganisatie of taakstelling. Hoelang je er ook over praat, ze zullen zich altijd voordoen.

Het college wijst die dekking af als niet prudent, omdat daarmee het risico ontstaat dat er op een gegeven moment te weinig in de frictiekostenpot zit. **Friciekosten zijn bedoeld voor allerlei lopende reorganisaties en taakstellingen inclusief de taakstelling van 14 miljoen euro die als de voorstellen van de raad 7 miljoen worden aangenomen, 7 miljoen euro wordt.** Dat is een taakstelling die bij de stadsdelen ligt en snel moet worden gerealiseerd. Achteraf wordt beoordeeld hoeveel er uit de frictiepot moet komen. Dat bedrag ligt ergens tussen de 0 en 7 miljoen euro. Dat zal best een flink bedrag zijn. De kans is aanzienlijk dat er op een gegeven moment een tekort ontstaat. Dat is heel vervelend en dat wordt bij de voorjaarsnota bekeken om ervoor te zorgen dat de frictiekostenpot goed gevuld blijft om alle frictiekosten te betalen die raad en college hebben afgesproken. Over het proces is heel veel gezegd. De wethouder denkt dat het overall een goed proces is geweest. Er zijn wel dingen die beter hadden gekund. Het is van groot belang om zo vroeg mogelijk te communiceren over de precieze kaders. Alles wat op tafel ligt, is de verantwoordelijkheid van het college en alles wat is ingevuld op de taakstelling is de verantwoordelijkheid van bestuurscommissies. Het is absoluut niet de verantwoordelijkheid van ambtenaren. Uiteindelijk beslist de raad. Op welke manier het

Concept Brede Raadscommissieverslag, 2 november 2016

gesprek met de raad wordt aangegaan, is op de manier gebeurd waarom dat ook zou moeten: er ligt een voorjaarsnota; de meerderheid van de raad neemt die aan; daarin staat een taakstelling van 14 miljoen euro voor de stadsdelen; de raad heeft het college expliciet gevraagd in de begroting heel duidelijk en in detail te laten zien hoe die taakstelling wordt ingevuld. Dat is nu gebeurd en vervolgens ligt er een zeer gedetailleerd voorstel van het college gebaseerd op de input van de stadsdelen. De raad oefent zijn budgetrecht uit door er wel of niet mee in te stemmen.

Mevrouw **ROOSMA** zou graag een weg willen vinden om het lijstje heen, zodat het voorstel met wat bredere steun kan worden ingevuld.

Wethouder **KOCK** verduidelijkt dat er nu een heel gedetailleerd voorstel ligt. Het staat de raad vrij om dat te amenderen. Dat is aan de raad. Wat nu voorligt, is wat het college voorlegt gebaseerd op input van de stadsdelen. Op het moment dat de begroting wordt vastgesteld, gaat die op 15 november naar de provincie en vanaf dat moment is er op elk moment weer de mogelijkheid om zaken te amenderen. Dit is natuurlijk wel het moment om te beslissen of dit de taakstelling is zoals de raad die wil. Mensen moeten wel weten waar ze aan toe zijn. Het is op verzoek van de raad gebeurd om de taakstelling zo gedetailleerd mogelijk in te vullen.

De heer **BOOMSMA** meent dat het feitelijk onmogelijk is om nu als raad op een prudente manier een ander kader voor te stellen. De tijd ontbreekt bij de stadsdelen om voor komende woensdag met een alternatief voorstel te komen. Het zou dan toch echt beter zijn geweest om de criteria die de wethouder in september heeft toegevoegd nog van tevoren in de raad te bespreken en nu het gesprek aan te gaan hoe hieraan eventueel een andere invulling kan worden gegeven.

Wethouder **KOCK** wil de rollen graag zuiver houden. De raad stelt de kaders vast. De raad heeft bij de voorjaarsnota het financiële kader vastgesteld en het college daarbij op het hart gedrukt bij de begroting toch vooral op een duidelijke en gedetailleerde manier duidelijk te maken waar dat gaat neerslaan. Dat heeft het college in een zorgvuldig proces gedaan met de stadsdelen. Het resultaat ligt nu voor. Het oordeel of daarin geamendeerd moet worden, is niet aan het college.

Mevrouw **DE HEER** citeert uit de desbetreffende motie. '...bij de Begroting 2017 te komen tot een nadere onderbouwing van de noodzaak dekking te zoeken bij de stadsdelen en de gevolgen hiervan voor de gebiedsbudgetten in kaart te brengen.' Heeft de wethouder wel aan deze motie voldaan en moet de raad dan toch niet wat meer tijd nemen als die dit goed wil doen?

Wethouder **KOCK** meent dat er heel goed voldaan is aan die motie. Die vraagt wat de gevolgen zijn. Een onderdeel van de begroting is zeer gedetailleerd ingevuld, namelijk tot op productniveau deze taakstelling. De rest is ook te vinden op productniveau. De raad kan daarover vervolgens haar oordeel vellen. Hij ziet niet in wat uitstel nog kan brengen anders dan een begroting waarin een gat zit.

Mevrouw **ROOSMA** meent dat het toch mogelijk is de taakstelling op een stelpost te zetten en daarmee meer tijd te nemen voor een meer gedragen voorstel voor invulling van de taakstelling.

Wethouder **KOCK** is het er echt niet mee eens. Op het moment dat dit voorstel wordt aangenomen, is het een door de raad gedragen voorstel.

De toeristenbelasting is nu gebaseerd op een grondslag op basis van omzet. Op de vraag of het mogelijk is een gecombineerde grondslag te hebben op basis van omzet plus personen, geeft hij aan zich niet te kunnen indenken dat daarvoor een wettelijke beperking is. Amsterdam heeft echter een buitengewoon verouderd ICT-systeem voor de Belastingdienst. Dat wordt nu vervangen. Zolang dat oude systeem er is, kan er nagenoeg niets.

Concept Brede Raadscommissieverslag, 2 november 2016

De najaarsnota heeft de wethouder gezien en die komt later deze week naar de raad en wordt dan eind november in de raad besproken. Het is niet netjes die eerder te geven. Die nota gaat over 2016 en alles wat in die nota staat en incidenteel is, kan nooit een probleem opleveren voor de Begroting 2017. Als afwijkingen meerjarig blijken door te werken, komen ze terug bij de voorjaarsnota. Hij weet zeker dat de najaarsnota nog niet is gepubliceerd, want het college bepaalt wanneer die openbaar wordt en verstuurd wordt. Wat stadsdelen op hun website publiceren, dat weet hij allemaal niet.

De vorige keer is ook al gesproken over de ACAM. Volgens de wethouder staat in de najaarsnota wat er in dat ACAM-rapport staat. De ACAM heeft het rapport kabinet gegeven. Hij vindt het niet wenselijk dat ieder ambtelijk rapport met aanbevelingen voor de organisatie in de raad moet worden besproken. Overigens komt alles wat gaat over begrotingsmutaties en de manier waarop de begroting op orde wordt gebracht in diverse rapportages terug – los van dit specifieke ambtelijke rapport.

Mevrouw **ROOSMA** wil dat rapport gewoon zien, dus ze zal een andere weg bewandelen.

Wethouder **KOCK** neemt dat voor kennisgeving aan.

Stadsdeel Oost heeft een brief gestuurd naar de raad met de melding dat die 600.000 euro eigenlijk niet in de begroting had moeten staan. Er is een budget voor ICT-gelden en implementatiemanagers structureel in de begroting gezet en daar achter gebleven. Dat budget had allemaal moeten meekomen in het kader van de bedrijfsvoeringsontvlechting. Dat geld is niet langer nodig en dan is het ook niet logisch om dat als invulling van een taakstelling te gebruiken. Het is goed dat het nu boven tafel komt. Dat geld is vervolgens gebruikt om de taakstelling in de breedte over de stadsdelen te verlichten. Er is ook weer 100.000 euro teruggedaan naar Oost. Bij de andere stadsdelen wordt nagevraagd of daar dergelijke budgetten aanwezig zijn. Als dat zo is, zal het college dat uitnemen. Er zijn andere stadsdelen die vergelijkbare budgetten hebben aangemeld. Zo heeft stadsdeel Zuid 150.000 euro aangemeld van vastgoedbudgetten. Het is overall weer anders.

Mevrouw **DE HEER** brengt hiertegen in dat stadsdeel Oost betwist dat dit klopt. In zijn brief geeft het stadsdeel aan dat het bij hen op de begroting is blijven staan en dat het ineens wordt aangemerkt als achtergebleven. Dat is een twistpunt.

Wethouder **KOCK** komt met een schriftelijke uitleg over die 600.000 euro.

Wethouder **OLLONGREN** wacht de amendementen van de heer Boutkan even af. Ze beperkt zich tot een drietal moties waarover vragen zijn gesteld. Motie 1275, de motie van mevrouw Alberts over de havengelden, heeft de wethouder eerder ontraden, dus herschrijven van de motie staat mevrouw Alberts natuurlijk vrij. Motie 1321, de cultuurkorting, heeft het college wel begrepen. De instellingen krijgen echter geen subsidie om vrij te besteden, maar ze krijgen subsidie op basis van ingediende voorstellen. Daarin zit dus niet de voorwaarde dat subsidie moet worden ingezet om Amsterdammers korting te geven. Amsterdammers en andere bezoekers te zamen vormen de inkomstenbron voor de subsidies en daarmee is dat onderdeel van de subsidieaanvraag. Amsterdammers met een laag inkomen of AOW die over een stadspas beschikken, kunnen daarvan al gebruikmaken. Op die manier kan het college garanderen dat die Amsterdammers altijd gratis toegang hebben tot cultureel aanbod. Motie 1322 ging over de vuurwerkshow. Het voorstel zou gedekt moeten worden uit City Marketing en het preadvies vergde kennelijk meer toelichting. Dat heeft te maken met lopende verplichtingen. De activiteiten van Amsterdam City Marketing zijn inmiddels al heel anders ingevuld dan in het verleden. De stad richt zich veel meer op bijvoorbeeld internationale congressen en business marketing. Activiteiten voor andere steden, dat gebeurt al. Dat aanbod heeft de wethouder zeer recent nog op een congres bij VNO-NCW gedaan.

Wethouder **VLIEGENTHART** heeft de opmerking gehoord over het neerslaan van bezuinigingen vanuit de stadsdelen in het sociale domein. Dat beeld herkent de

Concept Brede Raadscommissieverslag, 2 november 2016

wethouder. Hij begrijpt heel goed dat dat pijn doet bij de stadsdelen. Vanuit zijn portefeuille gaat hij met de stadsdelen in gesprek over de wijze waarop vorm en inhoud kan worden gegeven aan de gezamenlijke opgave die college en stadsdelen hebben om gebiedsgericht te werken en ervoor te zorgen dat Amsterdam weer gaat stijgen als een na beste stad van Nederland naar de beste, want alleen de beste plek is goed genoeg.

Voor de bijlesvouchers komt het college met een concreet voorstel uit de scholierenvergoeding. Collega Kukenheim en de wethouder zelf zijn het erg eens met de bedenkingen die de heer Peters heeft geuit omtrent het inhuren van particulierenbijlesboeren als het gaat om het geven van bijles. Het college bekijkt hoe het daaraan op een gedegen manier vorm en inhoud kan geven.

Tot slot de motie van de VVD over het houden van een impactonderzoek door de Rekenkamer. De raad kan de Rekenkamer direct benaderen, dus er komt geen preadvies. De wethouder staat wel open om mee te denken hoe aan een dergelijke impactmeting inhoud kan worden gegeven. Wellicht kan dit onderwerp van gesprek zijn in de commissie.

Het proces rond de uitvoering van de taakstelling verdient geen schoonheidsprijs. Dat heeft het college in alle commissies aangegeven. Zijn inspanning zal er dan ook op gericht zijn met de portefeuillehouders constructief te werken aan het socialer maken van deze stad door inhoud te geven aan de gezamenlijke ambities. De liefde tussen de wethouder en de stadsdelen is wat hem betreft geenszins bekoeld.

Wethouder **VAN DER BURG** gaat kijken hoe hij het probleem kan oplossen voor het bewonersplatform Zuidas. Vanmiddag is uitgebreid gesproken over de bewonersparticipatie en hij vindt dat ook de bewoners aan de Zuidas maximaal moeten kunnen participeren.

Als het om preventieve zorg gaat, is de wethouder het op inhoud eens met mevrouw Roosma. De dekking is nog wel een punt. In zijn laatste vergadering met de stadsdeelbestuurders werd duidelijk dat de gelden richting stadsdelen en richting bewoners zouden moeten gaan in het kader van preventieve gezondheidszorg. Daarin heeft de wethouder een belofte gedaan, maar daarmee is het financiële probleem nog niet opgelost.

Dat geldt ook voor de Brettenzone. Natuurlijk moet het college investeren in de ecologische verbindingzone die Amsterdam heeft. Het ging alleen mis op de dekking.

En tot slot richting mevrouw Van Heijningen geeft hij aan dat het schrappen van de bewuste zin zo lijkt alsof er in de toekomst toch nog geld komt. En dat weet hij nu niet.

Mevrouw **VAN HEIJNINGEN** oppert de zin niet te schrappen, maar een amendement in te dienen met de zin 'tenzij de gemeenteraad anders besluit.' Dan is het probleem opgelost.

Wethouder **VAN DER BURG** meent dat dit dan vervolgens bij iedere begrotingspost moet worden opgenomen. Dat is niet erg efficiënt.

Mevrouw **ROOSMA** is blij dat de wethouder de ambitie deelt om meer te investeren in preventieve zorg in de stadsdelen, maar dan is het wel zaak nog een geschikte dekking te vinden. Wellicht heeft de wethouder daarover ideeën.

Wethouder **VAN DER BURG** geeft aan dat de werkwijze zo is dat hij ideeën over aanpassing van de begroting in principe met zijn collega's tijdens de collegebesprekingen naar voren brengt. Over de 80% van het fonds dat overblijft, komen college en raad nog te spreken. Dat moet in ieder geval worden aangewend voor hulp in het huishouden. Er is ook nog een investering nodig bij de ambulante begeleiding. Maar het zou kunnen zijn dat er dan nog steeds middelen resteren. Dan zal het college het overgebleven bedrag moeten uitgeven. Doet het dat niet, dan blijft het geld ook niet in het fonds. Dat valt dan vrij in de algemene middelen. Dat wordt onderwerp van gesprek in het eerste kwartaal van 2017. Nu is immers nog niet bekend hoeveel geld er over is. Op 31 december is dat wel bekend.

Concept Brede Raadscommissieverslag, 2 november 2016

Wethouder **LITJENS** verduidelijkt dat er nog geen adviesaanvraag aan de OR is gedaan in het kader van personele consequenties van de bezuinigingen bij stadsdelen. Dat gebeurt pas op het moment dat helder is wat die consequenties zijn. Zover is het nog niet. Die adviesaanvraag komt er natuurlijk te zijner tijd wel. Als het gaat om de consequenties van Slagvaardige overheid betreft het een adviesplichtig tracé.

Mevrouw **DE HEER** wijst erop dat die bezuinigingen volgend jaar al ingaan. Dat kan bijvoorbeeld bij JZ nooit zonder personele consequenties. Ze is benieuwd of die bezuinigingen wel kunnen doorgaan als de adviesaanvragen niet zijn gedaan.

Wethouder **LITJENS** gaat ervan uit dat die bezuinigingen wel degelijk behaald kunnen worden voor zover het Slagvaardige overheid betreft. Daar waar personele wijzigingen moeten komen en waar de adviesplicht geldt, gebeurt dat ook gewoon. Voor de inkooptaakstelling geldt dat die voor een aanzienlijk deel rond is. Er is eerder gesproken over een eerst tranche van 25 miljoen euro. De tweede tranche van 20 miljoen euro door specifieke inkooppakketten is daarbovenop gekomen. Dat geldt sinds 2016. Er is nog een derde tranche en die zou uit het fysieke domein moeten komen. In dat domein wordt die inkoopbesparing samen met Slagvaardige overheid gedaan daar waar het gaat om groen, openbare ruimte en reiniging. De realisatie van de besparing is een jaar uitgesteld en dat betekent dat er gewerkt wordt aan een alternatief. Het gaat in totaal om 3,3 miljoen euro besparing die nog niet is ingevuld. Dat wordt in de voorjaarsnota verder uitgewerkt aan de raad voorgelegd. Alles wat tot extra taakstelling of extra bezuinigingen leidt, leidt tot extra druk op de organisatie, op budgetten in projecten, etc. Het college probeert zo veel mogelijk oog te hebben voor de dubbelingen die zich zo af en toe voordoen. Desgevraagd legt de wethouder nog uit dat die 3,3 miljoen euro samen met de taakstelling op Slagvaardige overheid zou worden ingevuld. Dat is uitgesteld. Bij de Voorjaarsnota 2017 legt het college een uitgewerkt voorstel voor aan de raad.

Als het gaat om de parkeertarieven en het wel of niet indexeren daarvan, is het zo dat door dit college parkeergelden innen niet als uit de zak klopperij wordt gezien, maar als een manier om de parkeerdruk te reguleren. Afgesproken is niet tot verdere lastenverhoging over te gaan. Ook niet voor Amsterdammers. De tarieven zijn inderdaad in Nederlands perspectief best wel hoog. Indexering zou ongeveer 0,1% zijn en dat is 5 cent op een uurtarief van 5 euro. Dat zet weinig zoden aan de dijk.

Als het gaat om de structurele effecten van de verkoop vastgoed, is het zo dat die niet in deze begroting zijn verwerkt, want niet met 100% zekerheid is te zeggen welke panden in 2017 van eigenaar wisselen en wat de structurele effecten daarvan zijn. De discussie over structurele impact van vastgoed op de begroting in z'n algemeen staat op de toezeggingenlijst voor een technische sessie. Dat gaat de wethouder met collega Kock bespreken waarna een concrete planning wordt ingevuld.

Wethouder **KUKENHEIM** licht het preadvies op de motie Samenwerking in de Jeugdhulp toe. Het college heeft die motie veelomvattend genoemd en dat was ook juist de bedoeling. Die samenwerking is eigenlijk een continu onderdeel van de transformatie waarmee men in de Jeugdzorg bezig is. Daarmee is de motie ook wel heel erg algemeen. **In het preadvies is gepoogd om voor de opdracht iets concreter te krijgen** en daarom is geadviseerd in het bijzonder naar de huisarts te kijken. Zij vormen een belangrijke spil en zij hebben laagdrempelig contact met ouders en kinderen. Er zijn veel meer initiatieven waar die samenwerking belangrijk is. De Bascule, Arkin en InGeest gaan nu samenwerken ten aanzien van wachttijden in de Jeugd GGZ. De samenwerking met de ziekenhuizen is ook opgepakt. Dat zijn acties die in gang gezet worden naar aanleiding van de Inspectierapportages. De raad wordt daarover allemaal nog geïnformeerd bij de bestuursrapportages. Ze doet de suggestie de huisartsen en de JGGZ uit de motie te lichten. Dat was de gedachte achter het preadvies.

Wethouder **CHOHO** legt uit over slagvaardig werken in groen, openbare ruimte en reiniging dat het over twee fases gaat. Over de eerste fase zijn de besluiten al genomen. Over de tweede fase, waarbij de besluiten gaan over de organisatorische maatregelen en dus ook personele consequenties hebben, heeft het college aangegeven daarmee heel

Concept Brede Raadscommissieverslag, 2 november 2016

zorgvuldig om te gaan. Bij de voorjaarsnota is besloten voor die besluitvorming meer tijd te nemen. Dat betekent concreet dat er geld is vrijgemaakt om in 2017 in te groeien, dus een fasering mogelijk te maken. 2017 kan dus ook nog worden gebruikt voor alle besluitvorming, advisering en alles wat daarbij hoort. Daarmee zullen de eerste effecten pas in 2018 gematerialiseerd worden. De wethouder blijft de raad daarover actief informeren. Hij oppert een technische sessie te organiseren nadat er in het college een besluit is gevallen over fase 2.

Mevrouw **DE HEER** vraagt of er dan 21 miljoen euro is vrijgemaakt in de voorjaarsnota. Ze kreeg eerder uitgelegd dat het zou ingaan in 2017. Het aanbod voor de technische sessie omarmt ze graag.

Wethouder **CHOHO** licht toe dat bij de voorjaarsnota 16,7 miljoen euro in totaal is vrijgemaakt uit de algemene middelen om de ingroefasering voor dat slagvaardig werken mogelijk te maken. Dat is in de Begroting 2017 12,5 miljoen euro om de fasering mogelijk te maken. Het leeuwendeel van de maatregelen gaat in 2018 plaatsvinden, maar ook in 2017 worden al maatregelen doorgevoerd en die worden dus in 2017 gematerialiseerd doorgevoerd. Hij verwacht dat die 12,5 miljoen euro voor de groei voldoende is. Daarnaast wordt er ook een bezuiniging gematerialiseerd in 2017. Besluitvorming verwacht wethouder Choho net voor of net na de kerst en die besluitvorming komt dan uiteraard richting raad.

De heer Guldemond sprak over groen in de buurt. De wethouder heeft inspreker de heer Dalhuisen net aangeboden samen met de stadsdeelvoorzitter een keer langs te komen om goed te worden geïnformeerd over hun werk en hun rol. Ook in de groengelden is geld vrijgemaakt voor groen in de buurt.

Bij motie 1324 stelt mevrouw Van Heijningen dat de toenemende gebruiksdruk gelijk zou moeten zijn aan het toevoegen van kwantiteit in het groen. Daarmee is de wethouder het niet eens en dat zegt het preadvies ook. Door juist heel specifiek de kwaliteit van het groen te verbeteren, kan het groen beter worden gebruikt. Een voorbeeld daarvan zijn de grasvelden in het Rembrandtpark. Ontoegankelijk groen kan toegankelijk worden gemaakt. Dat kan betekenen dat bij volkstuinen wordt gevraagd de hekken open te zetten en dat daar voorzieningen worden toegevoegd.

Mevrouw **VAN HEIJNINGEN** stelt voor de zin over kwantiteit te schrappen en hoopt dan wel op een positief preadvies.

Wethouder **CHOHO** zal het dan opnieuw bekijken.

De **VOORZITTER** bedankt alle wethouders voor hun antwoorden. Hiermee is een einde gekomen aan de behandeling van agendapunt 10. Hij concludeert dat de punten 9 en 11 in de raad worden gehamerd. Punt 12 wordt behandeld, want D66 heeft daar een amendement.

Sluiting

De **VOORZITTER** brengt in herinnering dat volgende week op 9 en 10 november in de raad besluitvorming volgt. Hij bedankt iedereen voor zijn inbreng en sluit deze vergadering om 22.45 uur.

Gemeente Amsterdam

Raadscommissie voor Financiën, Coördinatie 3d, Coördinatie Aanpak Subsidies, Aanpak Belastingen, Waterbeheer, Vastgoed, Inkoop en Personeel en Organisatie

**Brede
Commissie
Begroting**

Concept Brede Raadscommissieverlag, 2 november 2016